

Arbetsmarknadsnämnden
Yttrande

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Handläggare:
Eva Hellstrand, Kjell-Åke Gårdh, Walaa Tammela

Yttrande över remissen Aktivitetskrav inom försörjningsstödet, DS-2024:29

Uppsala kommun har ombetts att besvara remissen Aktivitetskrav inom försörjningsstödet - för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet. I Uppsala kommun ansvarar arbetsmarknadsnämnden för försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen och svarar därför på remissen.

Arbetsmarknadsnämnden välkomnar förslaget om aktivitetskrav och ser det som en efterlängtat reform för att bryta passivisering för personer med långvarigt ekonomiskt bistånd. Det ger en möjlighet att tydliggöra kommunens roll i arbetsmarknadspolitiken och stärka individens väg mot egen försörjning. Uppsala kommun har resurser att genomföra reformen med en väl rustad organisation.

Arbetsmarknadsnämnden förordar huvudalternativet med det generella målet om faktisk heltidsaktivitet för vuxna som uppbär försörjningsstöd. Kommunens kostnader för insatser inom ramen för aktivitetskravet förutsätts finansieras enligt finansieringsprincipen. Arbetsmarknadsnämnden vill även understryka vikten av att aktiviteter kan anpassas utifrån varje individs förutsättningar och förmåga att delta i aktiviteterna. Det ska vara meningsfulla aktiviteter som stärker varje individ att komma närmare arbetsmarknaden. Exempelvis bör hälsa och funktionsnedsättning vara faktorer som ska vägas in vid bedömningen av lämpliga aktiviteter och omfattning av dessa. Nämnden håller mot den bakgrunden även med utredningens förslag om undantag från aktivitetskravet för personer som har uppnått pensionsåldern, de som har sjukersättning (i den del som de har sådan ersättning) och personer som är föräldralediga med barn under ett år.

För att säkerställa effektiva och samordnade insatser krävs samtidigt ett välfungerande samspel mellan kommunen och Arbetsförmedlingen. Den gemensamma dialogen måste vara kontinuerlig och transparent för att undvika överlappande insatser eller avbrott i stöd till individer. Arbetsmarknadsnämnden instämmer i förslaget att individer som har förmedlingsinsatser via upphandlade leverantörer inte ska ingå i målgruppen för aktivitetsansvaret. Risken är annars att oklarheter kan uppstå då en individ har insatser via upphandlad leverantör från Arbetsförmedlingen samtidigt som

individen på resterande tid sysselsätts inom aktivitetskravet. Det kan bli svårt att avgöra i sådana situationer om det är kommunens eller leverantörens insatser som leder till resultat i form av arbete eller studier. Arbetsmarknadsnämnden instämmer även i utredningens resonemang att det kan skapa kontraproduktiva incitamentsstrukturer om individer som har förmedlingsinsatser via upphandlade leverantörer omfattas av aktivitetskravet eftersom det kan leda till att leverantörer minskar sina insatser och drar nytta av de aktiviteter kommunen anordnar samtidigt som de får full ersättning för att en individ kommer i arbete eller påbörjar en utbildning.

Som framkommer av Arbetsförmedlingens återslag från 2023, "Uppdrag till Arbetsförmedlingen att analysera och redovisa behov hos långtidsarbetslösa som står särskilt långt från arbetsmarknaden", Af-2022/0114 1951, föreslås flera åtgärder för att förstärka Arbetsförmedlingens insatser för långtidsarbetslösa. Arbetsmarknadsnämnden betonar vikten av att Arbetsförmedlingen har resurser för att fullgöra sin roll som samverkande part och att Arbetsförmedlingens ansvar i arbetsmarknadspolitiken upprätthålls och inte minskar i och med kommunens krav på att erbjuda aktiviteter för försörjningsstödmottagare.

Det är också viktigt att det finns möjlighet till samverkan med andra aktörer, exempelvis kommunala bolag, föreningslivet eller näringslivet för att ge insatser inom aktivitetskravet. I Uppsala kommun finns sedan länge en väl fungerande och etablerad samverkan med civilsamhället för nyanländas integration och väg mot arbetsmarknaden. Förvaltningen förutsätter att civilsamhällets resurser kan användas för insatser inom ramarna för aktivitetskravet.

Arbetsmarknadsnämnden Uppsala

Pavlos Cavelier Bizas
Ordförande

Lotta von Wowern
Nämndsekreterare